

7 maja - 154. rocznica urodzin Władysława Reymonta

7 maja przypada 154 rocznica urodzin Władysława Reymonta. Jest on jednym z najwybitniejszych i najważniejszych pisarzy w dziejach literatury polskiej. Został również doceniony na arenie międzynarodowej, otrzymując Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury za powieść „Chłopi”.

Władysław Reymont urodził się 7 maja 1867 we wsi Kobiełe Wielkie, koło Radomska. W 1880 roku zamieszkał w Warszawie, przy rodzinie swojej siostry – Katarzyny, kształcąc się jako krawiec i pracując również w handlu.

Zwrócił uwagę carskiej policji

Pobyt w Warszawie obudził w Reymoncie zamiłowanie zarówno do literatury, jak i do teatru. Nie zadowalała go jednak rola widza - w wieku 18 lat przystąpił do wędrownej trupy aktorskiej, gdzie występował do roku 1887 pod pseudonimem „Urbański”.

Następnie otrzymał posadę robotnika na Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, a od 1894 roku zaczął się utrzymywać z twórczości literackiej.

Jego pierwszą książką, która odniosła sukces była "Komediantka" wydana w 1896 roku. Następnie Reymont zaczyna pisać "Ziemie obiecane". Drukowana w latach 1897 – 1898 w odcinkach w prasie zwróciła uwagę zarówno kół literackich, jak i... carskiej policji. Wydanie książkowe z 1899 roku ukazało się z licznymi skreśleniami cenzury, a autor na pewien czas wyjechał dla bezpieczeństwa za granicę.

Laureat Nagrody Nobla za powieść „Chłopi”

Po powrocie do kraju podjął pracę nad „Chłopami”, która zajmowała mu dużo czasu. Pierwsza część tej powieści – „Jesień” powstała w 1902 roku, ostatnia – „Lato” – dopiero w 1909 roku. Coraz bardziej pogarszało się też zdrowie pisarza, który w 1920 roku kupił majątek Kołaczkowo w pobliżu Wrześni (obecnie mieści się tam Muzeum Reymontowskie), gdzie osiadł na stałe, rzadko zaglądając już do Warszawy.

W 1924 roku Władysław Reymont za powieść „Chłopi” otrzymał literacką Nagrodę Nobla, do której, oprócz niego, kandydowali pisarze tej miary, co – Tomasz Mann, Maksym Gorki, Sigrid Undset i Stefan Żeromski.

Był największym epikiem polskiej wsi

15 sierpnia 1925 roku premier Wincenty Witos zorganizował w Wierzchowicach uroczystość będącą wyrazem hołdu polskiej wsi dla jej największego epika. Było to ostatnie wystąpienie publiczne pisarza.

Władysław Stanisław Reymont zmarł 5 grudnia 1925 roku w Warszawie. Pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie.

oprac.: Jerzy Górko

